

**RO
KIŠ
KIŠ**

Mano
kraštas
tavo

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBEI AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

2021

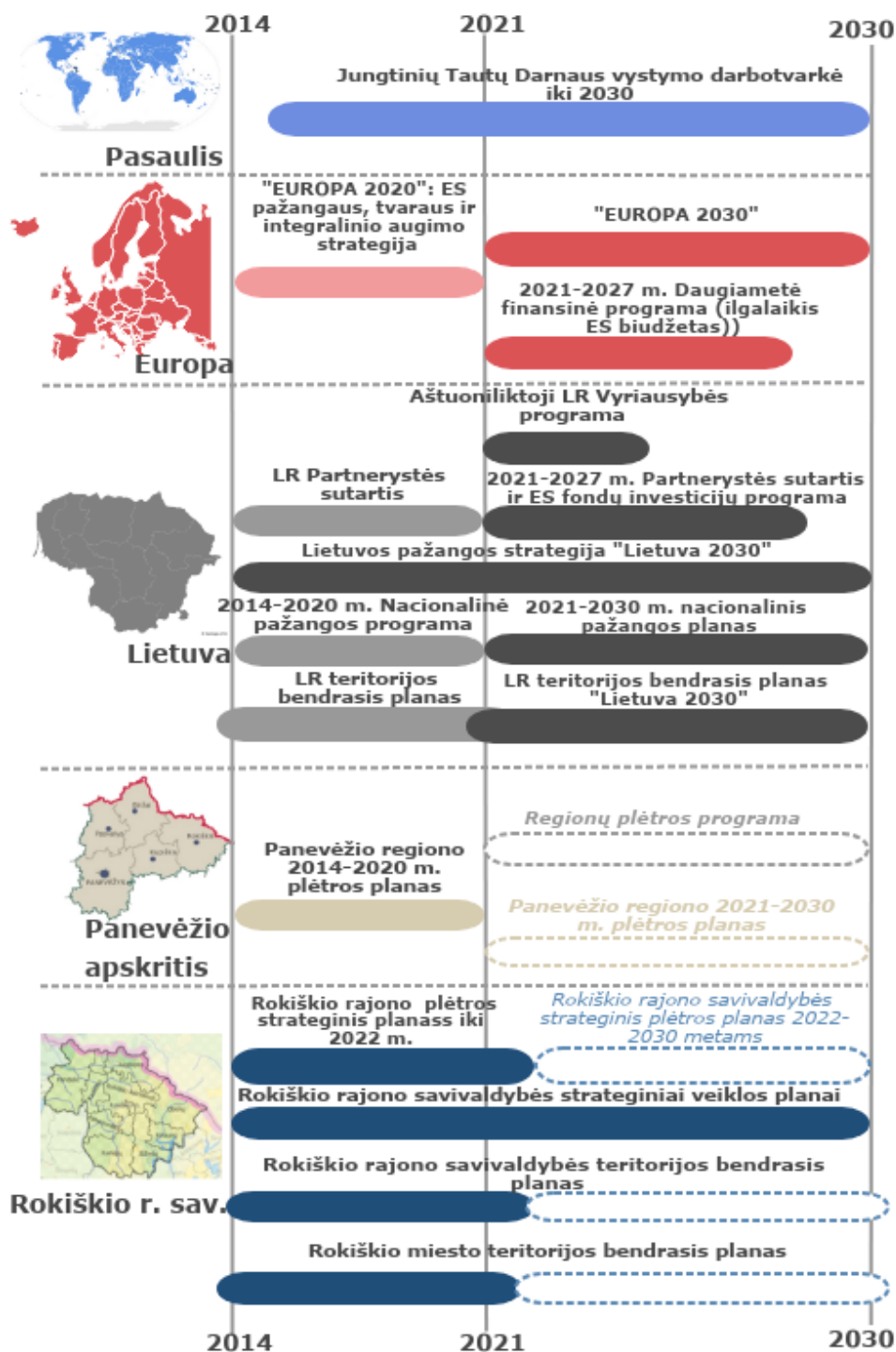
SANTRUMPOS

Baltoji knyga	Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“
d.	diena
DFP	Daugiametė finansinė programa
DTV	Darnaus vystymosi tikslai
EITP	Europos infrastruktūros tinklų priemonė
EK	Europos Komisija
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
ES	Europos Sąjunga
ESF+	Europos socialinis fondas+
EUR	eurai
EŽŪGF	Europos žemės ūkio garantijų fondas
EŽŪFKP	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai
GIS	Geografinės informacinės sistemos
JTO	Jungtinių tautų organizacija
LR RPĮ	Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas
LR SVĮ	Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas
KVTBP	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė
LIFE	Aplinkos ir klimato kaitos programa
LPS „Lietuva 2030“	Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“
LR	Lietuvos Respublika
LRBP	LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“
m.	metai
mlrd.	milijardas
NGEU	ES ekonomikos gaivinimo priemonė „Next Generation EU“
NPP	2021–2030 metų nacionalinė pažangos planas
Nr.	numeris
Rokiškio SPP 2030	Rokiškio rajono savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2030 metų
RRS	Rokiškio rajono savivaldybė
RRSA	Rokiškio rajono savivaldybės administracija
RRSTBP	Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas
SF	Sauglaudos fondas
SPP	Strateginis plėtros planas
TPF	Teisingos pertvarkos fondas
trln.	Trilijonas
VVG	Vietos veiklos grupė
žr.	žiūrėti

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBEI AKTUALIŲ STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTŲ ANALIZĖ

Analizės tikslas – apžvelgti savivaldybei aktualius strateginio planavimo dokumentus, jų prioritetus ir tikslus, kurių nuostatos turi

atsispindėti rengiamame Rokiškio rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų (toliau – Rokiškio SPP 2030).

1.1. pav. Pagrindiniai planavimo dokumentai, aktualūs Rokiškio rajono savivaldybės strateginiam planavimui

Šaltinis: sudaryta autorių

Strateginio planavimo dokumentų sistema apima ilgalaikės bendras pasaulio, Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Lietuvos Respublikos (toliau – LR) planavimo dokumentų nuostatas, kurios perkeliamos į trumpesnės trukmės planavimo dokumentus, savivaldybių strateginio planavimo dokumentus. Vienu planavimo dokumentų nuostatos turi atsispindėti kituose susijusiuose dokumentuose ir vieni kitiems neprieštarauti.

Pagrindiniai pasaulio, ES ir LR planavimo dokumentai, aktualūs laikotarpiui iki 2030 m. yra šie: „Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“, „Europa 2030“, 2021–2027 metų daugiamečių finansinė programa (ilgalaikis ES biudžetas), Aštuonioliktoji LR Vyriausybės programa, 2021–2027 m. Partnerystės sutartis ir ES fondų investicijų programa, LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“, Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, 2021–2030 m. nacionalinis pažangos planas (žr. 1.1. paveikslą). Šiame paveiksle nurodyti ir ankstesnio laikotarpio (2014–2020 m.) ES, nacionaliniai, regioniniai ir savivaldybės planavimo dokumentai, nes kai kurie iš jų yra vis dar aktualūs.

Siekiant užtikrinti darnų pasaulio valstybių vystymąsi, 2015 metais Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, dalyvaujant pasaulio vadovams priėmė rezoliuciją „Keiskime mūsų pasaulį: Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ Pokyčių esmę apibrėžia 17 *darnaus vystymosi tikslų* (toliau – DTV), apimančių socialinės aplinkos gerinimo, ekonominio vystymosi, aplinkosaugos bei bendradarbiavimo sritis (DTV bus nurodyti toliau tekste). Šiuos tikslus konkretizuoja 169 uždaviniai ir pažangai matuoti skirti 232 rodikliai. Darnus vystymasis remiasi trimis pamatiniais matmenimis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove ir aplinkos kokybe, užtikrinant darnų visų trijų vystymą, neteikiant nei vienam pirmenybės prieš kitus du.

Darnaus ES vystymosi siekiama prisidedant prie projekto „Europa 2030“. Dokumente suformuoti šeši tikslai, nurodyti 1.2 paveiksle. Minėtiems tikslams pasiekti valstybės narės, taip pat ir Lietuva, negali susitelkti vien į savo nacionalinius interesus. Todėl vykdant nacionalinę politiką itin svarbu atsižvelgti į platesnius, europinius užmojus ir kartu su visa Europa vadovautis bendrai išsikeltais tikslais.

1.2. pav. „Europa 2030“ tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

2020 m. gruodžio 16 d. ES Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, priėmė reglamentą, kuriuo nustatomas ES 2021–2027 metų ES biudžetas, vadinamas **2021–2027 metų daugiamečių finansinė programa** (toliau – DFP).

DFP numatytas 1 074,3 mlrd. EUR apimties biudžetas 27 ES valstybėms narėms 2018 m. kainomis, įskaitant Europos plėtros fondo integravimą. Papildomai suformuota nauja ES ekonomikos gaivinimo priemonė „Next Generation EU“ (toliau – NGEU), kurios pagrindu bus skiriama dar 750 mlrd. EUR valstybių narių ekonomikų atsigavimui dėl 2020 m. prasidėjusios COVID-19 pandemijos pasekmių. Didžioji šio finansavimo dalis bus skiriama (672,5 mlrd. EUR arba beveik 90

proc.) pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę.

Šios priemonės pagrindu viešosios investicijos ir reformos valstybėse narėse bus remiamos teikiant paskolas ir dotacijas. Tokiu būdu valstybėms narėms bus padedama sušvelninti COVID-19 pandemijos ekonominį ir socialinį poveikį, taip pat įveikti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų keliamus iššūkius.

Taigi, ES ateinančiu periodu valstybių narių atsigavimui po COVID19 pandemijos ir ES ilgalaikiams prioritetams įvairiose politikos srityse finansuoti skirs 1,8 trln. EUR sumą. Tai bus beveik 40-ties ES išlaidų programų finansavimo pagrindas ateinančiam septynerių metų laikotarpiui.

Siekiant skaidrumo ir racionalumo, būsimas ilgalaikis ES biudžetas apima 7 išlaidų sritis (žr. 1.3. paveikslą).

1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
2	Sanglauda ir vertybės
3	Gamtos ištekliai ir aplinka
4	Migracija ir sienų valdymas
5	Saugumas ir gynyba
6	Kaimyninės šalys ir pasaulis
7	Europos viešasis administravimas

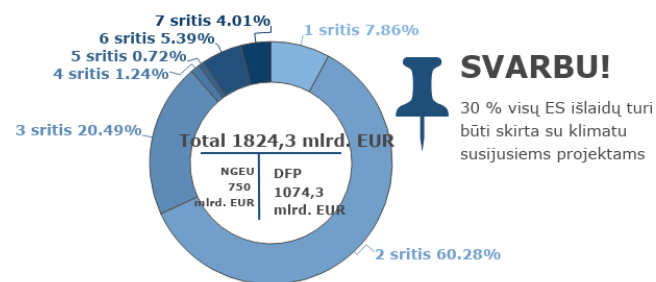
1.3. pav. 2021–2027 metų DFP išlaidų kategorijos

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Kiekvienai iš šių sričių yra skirtas tam tikras finansavimas naujiems ir sustiprintiems prioritetams visose ES politikos srityse, įskaitant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas (žr. 1.4. paveikslą).

Iš NGEU priemonės bus finansuojamos 1, 2 ir 3 srityse, iš DFP – visose srityse. Svarbu, kad 30 proc.

visų ES išlaidų turės būti skirta su klimatu susijusiems projektams.

SVARBU!
 30 % visų ES išlaidų turi būti skirta su klimatu susijusiems projektams

1.4. pav. ES biudžetas (DFP ir NGEU) pagal išskiriamas sritis

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Sanglaudos politikai pagal DFP 2021–2027 metais bus skiriama apie 330 mlrd. EUR (finansavimas skiriamas iš Sanglaudos fondo (SF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo+ (ESF+)). Bendrajai žemės ūkio politikai bus skiriama apie 336 mlrd. EUR (finansavimas skiriamas iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF)). Šios programos bus modernizuojamos, siekiant užtikrinti, kad kuo geriau prisidėtų prie ES valstybių narių ekonomikų atsigavimo bei ES žaliųjų ir skaitmeninių tikslų.

Naujoms bei sustipintoms politikos sritims bus skiriama apie 335 mlrd. EUR 2021–2027 m. DFP biudžeto. Šiose srityse veiks daug įvairių programų ir fondų (žr. 1.5. paveikslą, kuriame programos išskirtos pagal numatomas išlaidų sritis, vertinant DFP biudžetą).

1	SRITIS	"Europos horizontas", Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP), programa "InvestEU", ES kosmoso programa, skaitmeninės Europos programa, bendrosios rinkos programa ir kt.
2	SRITIS	Erasmus+, programa "Europos solidarumo korpusas", programa "Kūrybiška Europa", ES civilinės saugos mechanizmo rezervas "RescEU", programa "ES - sveikatos labui" ir kt.
3	SRITIS	Aplinkos ir klimato kaitos programa (LIFE), Teisingos pertvarkos programa (TFP) ir kt.
6	SRITIS	Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (KVTBP), Humanitarinė parama ir kt.

1.5. pav. Finansavimo programų pasiskirstymas pagal išlaidų sritis (DFP biudžetas)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Taip pat iš DPF biudžeto 2021–2027 metais apie 73 mlrd. EUR bus skiriama Europos viešojo administravimo sričiai.

Finansavimas pagal naująją ES ekonomikos gaivinimo priemonę NGEU padės ES valstybėms narėms sušvelninti COVID-19 krizės padarinius (kaip jau minėta, bus skiriama 750 mlrd. EUR). Šiose srityse veiks daug įvairių programų ir fondų (žr. 1.6. paveikslą, kuriame programos išskirtos pagal numatomas išlaidų sritis, vertinant NGEU biudžetą).

1	SRITIS	"Europos horizontas", programa "InvestEU"
2	SRITIS	Ekonominė gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (paskolos ir dotacijos), "REACT-EU", ES civilinės saugos mechanizmo rezervas, "RescEU"
3	SRITIS	EZUFKP, TPF ir kt.

1.6. pav. Finansavimo programų pasiskirstymas pagal išlaidų sritis (NGEU biudžetas)

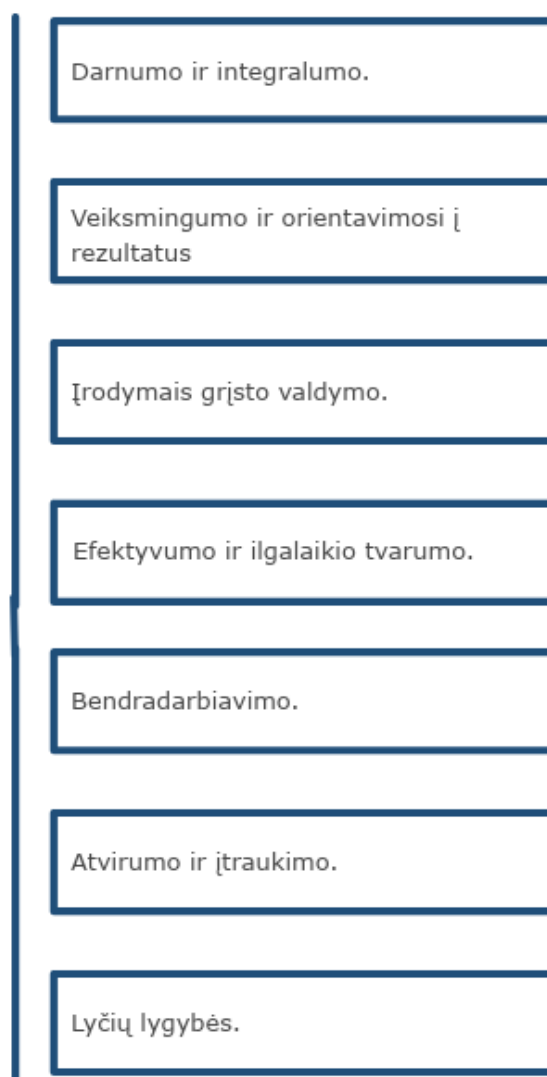
Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

Lietuvoje 2020 m. birželio 25 d. buvo priimtas naujas **LR Strateginio valdymo įstatymas** (toliau – LR SVJ)¹, kurio tikslas – sukurti ir plėtoti į rezultatus orientuotą strateginio valdymo sistemą, integruojant strateginio planavimo, regionų plėtros ir teritorijų planavimo procesus, siekiant užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą bei integravimą. Šiuo įstatymu yra numatyti strateginio valdymo sistemos principai (žr. 1.7. paveikslą), apibrėžiami planavimo dokumentų lygmenys, tipai, jų tarpusavio sąsajos ir įtaka pažangos lėšų ir tęstinės veiklos lėšų planavimui, nustatyti strateginio valdymo sistemos dalyviai, jų teisės ir pareigos, įtvirtintos strateginio valdymo sistemos valdysenos nuostatos.

Pagal LR SVJ visi šalyje rengiami strateginio planavimo dokumentai skirstomi į 3 lygmenis:

- *strateginio lygmens* – 10 metų ir ilgesnės trukmės planavimo dokumentai, kuriuose suplanuojamos ilgalaikėi ir darniai valstybės pažangai užtikrinti reikalingos prielaidos;

- *programavimo lygmens* – 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose nustatomi strateginio lygmens planavimo dokumentų įgyvendinimo būdai ir sąlygos;
- *veiklos lygmens* – planavimo dokumentai, kuriuose detalizuojamas programavimo lygmens planavimo dokumentuose nustatytų pažangos priemonių ir (arba) projektų įgyvendinimas, nurodomos tęstinės veiklos priemonės ir tam reikalingos lėšos.

1.7. pav. Strateginio valdymo sistemos principai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR SVJ

Vadovaujantis LR SVJ, yra parengta **Strateginio valdymo metodiką**², kuri detalizuoja strateginio

¹ Priimtas LR Seimo 2020 m. birželio 25 d. NR. XIII-3096

² Patvirtinta LR Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr.

valdymo principų įgyvendinimą, LR SVJ nustatytą tvarką dėl planavimo dokumentų rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus procesų organizavimo, nustato reikalavimus planavimo dokumentų struktūrai ir turiniui, reglamentuoja institucijų, dalyvaujančių planavimo dokumentų rengimo, įgyvendinimo ir atsiskaitomybės procesų valdyme, atsakomybes ir funkcijas. Vadovaujantis šia metodika, rengiami ir savivaldybių SPP.

Aštuonioliktoje LR Vyriausybės programoje³ nurodyta 12 Vyriausybės misijų, jų pagrindimas, formuojami misijų įgyvendinimo sėkmės rodikliai bei Vyriausybės prioritetiniai projektai (žr. 1.8 pav.).

1	MISIJA	Vienodos starto pozicijos visiems Lietuvos žmonėms (10 projektų)
2	MISIJA	Asmenybės ir visuomenės gyvenimo kokybę keičianti kultūra (7 projektai)
3	MISIJA	Socialiai pažeidžiamiausių visuomenės grupių įgalinimas (6 projektai)
4	MISIJA	Ilgas ir visavertis žmogaus gyvenimas (5 projektai)
5	MISIJA	Aukštos pridėtinės vertės ekonomika (9 projektai)
6	MISIJA	Lietuvos žaliasis kursas (6 projektai)
7	MISIJA	Darni Lietuvos regionų plėtra (3 projektai)
8	MISIJA	Atkurtas pasitikėjimas teisingumo sistema (5 projektai)
9	MISIJA	Visuomenės poreikius atitinkantis viešasis sektorius (3 projektai)
10	MISIJA	Atsakinga finansų politika (4 projektai)
11	MISIJA	Stipri ir saugi Lietuva (7 projektai)
12	MISIJA	Stiprėjanti Lietuvos įtaka (5 projektai)

1.8. pav. XVIII LR Vyriausybės programos pagrindinės gairės

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Aštuonioliktos LR Vyriausybės programą

2021-2027 m. Partnerystės sutartis ir ES investicijų programa (toliau – Partnerystės sutartis) – tai strateginiai dokumentai, apibrėžiantys ES fondų investicijų politikos tikslus, priemones ir planuojamus pasiekti rezultatus. Pažymėtina, kad pritarus LR Vyriausybei, 2021 m. lapkričio 19 d. 2021-2027 m. Partnerystės sutarties projektas oficialiai buvo pateiktas derinti Europos Komisijai. Atsižvelgiant į ES Bendrųjų nuostatų reglamente nurodytus 5 politikos tikslus, 2021-2027 m. ES fondų lėšos bus investuojamos pagal 5 prioritetus ir 4 specialiuosius prioritetus:

✓ **1 PRIORITETAS. PAŽANGESNĖ LIETUVA** – ekonomikos konkurencingumas ir transformacija į aukštesnės pridėtinės vertės ekonomiką.

✓ **2 PRIORITETAS. ŽALESNĖ LIETUVA** – perėjimas prie švarios energetikos, žaliosios investicijos, žiedinė ekonomika, prisitaikymas prie klimato kaitos, ekstremalių klimato reiškinių rizikos prevencija bei jos valdymas.

✓ **3 PRIORITETAS. GERIAU SUJUNGTA LIETUVA** – skaitmeninis junglumas, tarpvalstybinis bei nacionalinis, regiono ir vietos judumas, tvarus, pažangus, saugus ir įvairiarūšis transeuropinio transporto tinklas.

✓ **4 PRIORITETAS. SOCIALIAI ATSAKINGESNĖ LIETUVA** – užimtumo, švietimo, socialinės įtraukties ir kultūros politikos sričių investicijos į žmones ir sistemas

✓ **5 PRIORITETAS. PILIEČIAMS ARTIMESNĖ LIETUVA** - tvari ir integruota miestų ir kaimų plėtra ir vietos iniciatyvos, siekiant reaguoti į demografinius iššūkius ir mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus.

✓ **6 PRIORITETAS. SOCIALINĖS INOVACIJOS** - finansuojamos veiklos, kurios yra skirtos naujų idėjų, susijusių su produktais ar paslaugomis įgyvendinimu, nauda teikiama visuomenei.

✓ **7 PRIORITETAS. SKAITMENINĖ INFRASTRUKTŪRA** - itin didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio tinklų plėtra pagal atliktą investicinių poreikių analizę identifikuotuose „baltosiose dėmėse“

✓ **8 PRIORITETAS. DARNUS JUDUMAS** - 18 Lietuvos didžiųjų miestų ir kurortų darnaus

³ Patvirtinta 2020 m. gruodžio 11 d. LR Seimo nutarimu Nr. XIV-72

judumo miestų planuose numatytų atitinkamų priemonių finansavimas.

✓ **9 PRIORITETAS. TEISINGOS PERTVARKOS FONDAS** – mažinti taršių pramonės šakų išmetamą įESD kiekį ir perėjimo prie klimato požūriu neutralios ekonomikos socialinių ir ekonominių sąnaudų sušvelninimas.

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (toliau – LPS „Lietuva 2030“)⁴ yra ilgesnės nei 20 metų trukmės strateginio lygmens planavimo dokumentas, kuriame nurodoma valstybės pažangos vizija, jai įgyvendinti skirtos valstybės vystymosi kryptys ir poveikio rodikliai, atspindintys siekiamus socialinės, ekonominės ir aplinkos būklės pokyčius šalies mastu. LPS „Lietuva 2030“ valstybės vizija bei jos įgyvendinimo kryptys nurodytos iki 2030 metų.

Dokumente suformuota valstybės vizija yra „Lietuva – sumani šalis, kurioje gera gyventi ir dirbti“, nustatomos ilgalaikės valstybės raidos kryptys. Strategijoje nurodoma, kad visos valstybės valdymo institucijos, nepaisant jų valdymo lygmens, prisidės prie LPS „Lietuva 2030“ įgyvendinimo – dinamiško ir visaapimančio proceso, skatinančio nuolat generuoti idėjas ir atlikti konkrečius darbus. Dokumente dėmesys skiriamas bendrai visai valstybei, neišskiriant atskirų miestų bei jų problemų.

Strategijoje išskiriamos pažangai svarbios vertybės – atvirumas, kūrybingumas ir atsakomybė bei 3 pažangos sritys: visuomenė, ekonomika ir valdymas. Siekiami įgyvendinti pokyčiai šiose srityse įtvirtins pažangos vertybes ir remsis darnaus vystymosi principais. Pokyčių tikimasi šiose srityse (žr. 1.9. pav.)

LPS „Lietuva 2030“ prioritetai yra detalizuojami rengiant vidutinio laikotarpio strateginius dokumentus, programas, planus.

Vienas svarbiausių šalies dokumentų formuojant regioninę politiką – LR teritorijos bendrasis planas. Tai yra pagrindinis planavimo dokumentas, reglamentuojantis šalies teritorijos naudojimo ir tvarkymo ilgalaikę strategiją.

1.9. pav. LPS „Lietuva 2030“ kryptys

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LPS „Lietuva 2030“

Esamas LR teritorijos bendrasis planas galioja iki 2020 m., todėl, vadovaujantis LR Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimu Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“, parengtas naujas **LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“** (toliau – LRBP). Tai pamatinis erdvinio Lietuvos teritorijos planavimo dokumentas, integruojantis šalies sektorių strategijų, programų ir planų nuostatas. LRBP vizija galios iki 2050 m., sprendiniai – iki 2030 m.

2019 m. pradžioje buvo įgyvendintas pirmas LRBP rengimo etapas, kurio metu atlikta esamos būklės analizė, įvertinanti daugybę sričių: gamtinius išteklius, urbanizaciją ir susisiekimo sistemas, inžinerinę infrastruktūrą, socialinių bei ekonominių struktūrų raidą bei būklę, kt. Atliktos analizės rezultatai atsispindi GIS pagrindu sukurto savivaldybių žemėlapių sluoksniuose, kuriuos galima lyginti ir derinti. Savivaldybių žemėlapis pasiekiamas interneto naršyklėse kompiuteryje ar telefone adresu www.bendrasisplanas.lt/interaktyvus-duomenys.

2019 m. pabaigoje buvo suformuota LRBP koncepcija bei dvi alternatyvos. Po to buvo patvirtintas LR Vyriausybės nutarimas, kuriuo Seimo patvirtinimui teikiami LRBP koncepcijos projektai (I ir II koncepcijos alternatyvos). LR Vyriausybė pritarė vienai iš koncepcijos alternatyvų – LRBP koncepcijai su II alternatyva⁵.

⁴ Patvirtinta 2012 m. gegužės 15 d. LR Seimo nutarimu Nr. XI-2015

⁵ Patvirtinta 2020 m. birželio 4 d. LR Seimo nutarimu Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos

erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“

Pagal šią alternatyvą siūlomi partnerystės principai, kurie veikia susiklosčiusioje šalies struktūroje, sudaro sąlygas jai lanksčiau prisitaikyti pagal besikeičiančią demografinę situaciją, optimizuoti išteklius ir finansines lėšas jai išlaikyti, aukštai gyvenimo kokybei visoje šalies teritorijoje pasiekti. Sudarant bendradarbiavimo sąlygas, sustiprinami ne tik urbanistiniai centrai, bet ir regionai. Pagal šios alternatyvos principus turėtų būti skiriamas tikslinis sisteminis šalies investicijų koncentravimas partnerystę plėtojantiems subjektams į sritis ir teritorijas, kurios, įvertinant jų pranašumus ir specifiką, gali duoti didžiausią naudą ir grąžą ne tik konkrečiai vietai, bet ir regionui, valstybei.

Įvertinus esamą erdvinę struktūrą ir joje veikiančias sistemas, modeliuojamos teritorinį pagrindą turinčios, naujas sinergijas kuriančios, šalies stabilumą užtikrinančios 5 nacionaliniu lygmeniu veikiančios partnerystės grupės (nacionalinio lygmens urbanistiniai centrai), kuriose veikia 14 savivaldybių. Nacionalinio lygmens urbanistinių centrų partnerystės sudaro prielaidas, pasinaudojant turimais ištekliais, turima/ kuriama infrastruktūra (nuo socialinės iki inžinerinės), formuoti aukštesnę vertę ir gyvenimo kokybę mažesniais ištekliais. Šios penkios partnerystės grupės ilgainiui gali tapti regionų formavimo ir bendrų veiklų kūrimo pagrindu.

Vienas iš nacionalinio lygmens urbanistinių centrų bus *Panevėžio–Biržų–Rokiškio* partnerystės grupė, kur traukos centras – Panevėžys. Teritorijoje vyraujantys ištekliai – pramonės, bioproductinio ūkio, rekreaciniai, multimodalumo, o plėtros prioritetas – mišrios ekonominės veiklos, pramonė ir logistika, turizmas (geologinis, kultūrinis).

Panevėžio–Biržų–Rokiškio partnerystės grupėje prioritetas teikiamas mobilumo, paslaugų teikimo, pramonės ir logistikos vystymo partnerystėms. Pasitelkiant partnerystę plėtojančių miestų susisiekimo ir kitų išteklių potencialą, įmanoma organizuoti aukšto efektyvumo mobilumo paslaugas, kurios apimtų:

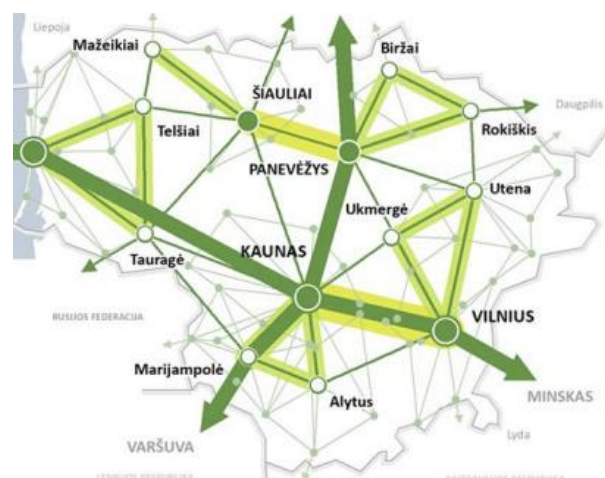
- ✓ paslaugų daugiaryšiskumą (multimodalumą), kai užtikrinamas tarptautinių susisiekimo objektų junglumas tarpusavyje ir su vietinio susisiekimo sistemomis, aukštos kokybės viešojo transporto tinklas su privežamuoju

transportu, bevariklio transporto jungtys, dalijimosi priemonių tinklų geografija, organizacinės/ vadybinės priemonės ir kainodara, garantuojančios keleivių logistikos sistemos sudedamųjų dalių junglumą;

- ✓ paslaugų įvairiaūšiskumą (intermodalumą), kai užtikrinamas krovinų konsolidavimas ir paskirstymas, infrastruktūros ir organizacinės priemonės, garantuojančios krovinų logistikos sistemos sudedamųjų dalių junglumą.

LRBP koncepcijoje pažymima, kad tarp Panevėžio ir Rokiškio urbanistinių centrų reikėtų teikti prioritetą geležinkelio transportui.

Panevėžio–Biržų–Rokiškio kartu su Šiaulių–Mažeikių bei Šiaulių–Panevėžio partnerystės grupėmis tarptautiniame kontekste mažintų didėjančią atskirtį šalies šiaurinėje, šiaurės rytų dalyse ir sudarytų teritoriniu aspektu atsvarą, lygiagrečią su ašimi, kurioje dominuoja Klaipėda, Kaunas ir Vilnius.

1.10. pav. Ištrauka iš LRBP koncepcijos (nacionalinio lygmens urbanistinė struktūra)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LRBP koncepciją

Patvirtintoje LRBP koncepcijoje Rokiškio r. sav. priklauso Šiaurės ir Vidurio Lietuvos bei Rytų ir Pietų Lietuvos funkcinių prioritetų sritims (žr. 1.11. pav.). Šiaurės-vakarų Rokiškio rajono dalyse plėtojamas tausojantis miškų ūkis (*Mt*), pritaikomoji (įstatymiškai organizuota) koordinacija (*Ce*), tausojantis (*Zt*) arba intensyvus (*Zi*) žemės ūkis, o pietų-rytų rajono dalyse – intensyvi rekreacija (*Ri*) ir intensyvi (institutiškai organizuota) koncervacija (*Ci*).

1.11. pav. Ištrauka iš LRBP koncepcijos (funkcinių prioritetų brėžinys)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LRBP koncepciją

LRBP nurodyta, kad Rokiškio r. sav. iki 2025 m. turėtų būti teikiamas prioritetas bendrojo ugdymo įstaigų tinklo bei ligoninių tinklo efektyvinimui, o iki 2030 m. – nestacionarių socialinių paslaugų plėtrai institucijose ir tokių paslaugų teikimui asmens namuose. Kadangi Rokiškio r. sav. pasižymi aukštu senatvės demografijos koeficientu, čia turėtų būti didinamos slaugos ir ilgalaikio palaikomojo gydymo paslaugų apimtys, vystant integruotas sveikatos bei socialines paslaugas bei teikiant šias paslaugas pacientų namuose.

Rokiškio r. sav. rekreacinį bei kultūrinį potencialą formuoja kaimiškosios dvarų sodybos, Rokiškio miestovaizdis, kiti kultūros keliai. LRBP koncepcijoje nurodoma, kad reikia didinti Biržų ir Rokiškio urbanistinių centrų gyvybingumą, remiant mišrias ekonomines veiklas, įveiklinant esamus kultūrinius ir rekreacinius išteklius, stiprinant pasienio miestų bendradarbiavimą (ypatingai su Latvija), telkiant ir aptarnaujant kaimo gyvenvietes, stiprinant logistinį ir prekybos potencialą, vystant aplinkosauginę programą.

2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas (toliau – NPP)⁶ – 10 metų trukmės skėtinis strateginio lygmens planavimo dokumentas, vienijantis valstybėje planuojamus pokyčius, užtikrinančius valstybės pažangą socialinėje, ekonominėje, aplinkos bei saugumo srityse, ir

spręstinas problemas, kurio įgyvendinimui sutelkiami visi įmanomi finansavimo šaltiniai.

2014–2020 m. periodu šalyje galiojo 2014–2020 m. Nacionalinė pažangos programa, kurios galiojimo laikas pasibaigė 2020 m. pabaigoje.

NPP parengtas atsižvelgiant į LR teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijos naudojimo funkcinius prioritetus, LPS „Lietuva 2030“ numatytą valstybės pažangos viziją ir raidos kryptis, Nacionalinę saugumo strategiją, Jungtinių Tautų Darnaus vystymo darbotvarkę 2030 ir kitus tarptautinius susitarimus, įsipareigojimus bei ES teisės aktus, taip pat vertinant esamą situaciją, tarptautinių organizacijų teikiamas rekomendacijas, kylančius naujus iššūkius ir valstybės pažangos galimybes. NPP 2020 m. pradžioje buvo koreguojamas, įtraukiant priemones, mažinančias COVID-19 pandemijos sukeltas pasekmes.

NPP yra išnagrinėta aukščiau paminėtų DTV tikslų įgyvendinimo pažanga Lietuvoje 2020 m. (žr. 1.11. paveikslą).

2020 m. pagal bendrinį visų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo indeksą Lietuva užėmė 36 vietą (iš 193 JT priklausančių narių). Palyginimui, Estija užima 10-tą, Lenkija – 23-čią, Latvija – 24-tą vietą. Lietuva pilnai yra pasiekusi tik 15-am tikslui – Gyvybė žemėje (saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, stabdyti bioįvairovės praradimą) – keliamus rodiklius. Didžiausi iššūkiai Lietuvai kyla 10 tikslo (Sumažinti nelygybę) ir 13 tikslo (Sušvelninti klimato kaitos poveikį) rodiklių pasiekimui:

⁶ Patvirtintas 2020 m. rugsėjo 9 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 998 (LRV 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 797 redakcija)

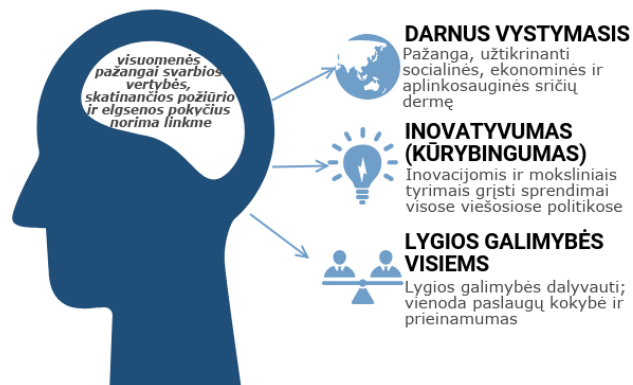
1		Panaikinti visų formų skurdą
2		Panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresne mitybą, skatinti darnų žemės ūkį
3		Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę
4		Užtikrinti visaapimančią ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi
5		Pasiekti lyčių lygybę ir įgalinti moteris ir mergaites
6		Užtikrinti visiems prieinamą, darnų valdymą ir sanitariją
7		Užtikrinti visiems prieigą prie prieinamos, patikimos, darnios ir modernios energijos
8		Skatinti tvarų, visaapimančią ir darnų ekonominį augimą, produktyvų įdarbinimą ir tinkamą darbą
9		Plėtoti atsparią infrastruktūrą, skatinti visaapimančią ir darnią industrilizaciją ir skatinti inovacijas
10		Sumažinti nelygybę valstybėse ir tarp valstybių
11		Padaryti miestus ir žmonių apgyvendintas vietas saugias, atsparias ir darnias
12		Užtikrinti darnaus vartojimo ir gamybos modelius
13		Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos padariniais veiksnių
14		Išsaugoti ir darniam vystymui naudoti vandenynų ir jūrų išteklius
15		Saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, bioįvairovės praradimą
16		Skatinti taikias visuomenės darniam vystymuisi, užtikrinti prieigą prie teisingumo visiems ir sukurti efektyvias, atskaitingas visų lygių institucijas
17		Stiprinti vystymosi darbotvarkės įgyvendinimo priemones ir pagyvinti globalią partnerystę darniam vystymuisi

1.12. pav. Darnaus vystymosi tikslai ir jų įgyvendinimo pažanga Lietuvoje 2020 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę 2030

Rengiant Rokiškio SPP 2030, bus atsižvelgta į šiuos DTV.

NPP yra įtvirtinami 3 horizontalieji principai (žr. 1.13. paveikslą), kurių įgyvendinimo pažangai per 10 metų nustatyti agreguoti indeksai/ rodikliai, ir kuriems įvardijamos jų įgyvendinimą sustiprinančios priemonės. Kiekvieną horizontalųjį tikslą koordinuoja atskira ministerija – 1-ąją- Aplinkos ministerija, 2-ąją- Ekonomikos ir inovacijų ministerija, 3-ąją- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

1.13. pav. Horizontalieji NPP principai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

NPP yra išskiriami 5 sisteminiai iššūkiai, kuriuos numatoma spręsti per ateinantį dešimtmetį:

1.14. pav. Penki sisteminiai iššūkiai, kuriuos numatoma spręsti NPP

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

NPP formuluojami 10 strateginių (teminių) tikslų, kurie tarpusavyje yra susiję. Tikslai neprioritetizuojami, nes visi yra vienodai svarbūs. Tikslams įgyvendinti bus būtinas daugelio institucijų susitelkimas. Tikslams pasiekti nustatomi pažangos uždaviniai, kurie turi platesnę horizontaliąją dimensiją. Tikslams ir uždaviniams numatomi pamatuojami poveikio rodikliai.

1	Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos augimo ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą
2	Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtraukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį
3	Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams
4	Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą
5	Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį junglumą
6	Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui
7	Tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį
8	Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą
9	Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora
10	Stiprinti nacionalinį saugumą

1.15. pav. NPP strateginiai tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

Regioniniu lygmeniu reikšmingas Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas (toliau – LR RPJ)⁷, kuris nurodo nacionalinės regioninės politikos tikslą, jo įgyvendinimo uždavinius, regioninės plėtros skatinimo priemones, teritorijas, kuriose įgyvendinama nacionalinė regioninė politika, nacionalinę regioninę politiką formuojančius ir įgyvendinančius subjektus ir jų įgaliojimus, regionų plėtros tarybų statusą, steigimą, valdymą, veiklą, finansavimą ir pabaigą.

LR RPJ nurodomas Nacionalinės regioninės politikos tikslas – skatinti tolygią ir tvarią plėtrą visoje valstybės teritorijoje. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimas planuojamas šiuose planavimo dokumentuose: 1) Regionų plėtros programoje; 2) kitose LR Vyriausybės tvirtinamose plėtros programose, kuriomis įgyvendinamos LR teritorijos bendrajame plane nustatytos regioninio vystymo nuostatos; 3) Regionų plėtros planuose.

⁷ Priimtas LR Seimo 2000 m. liepos 20 d. Nr. VIII-1889 (suvestinė redakcija nuo 2020-09-01)

Pagal LR RPJ nacionalinę regioninę politiką formuoja ir įgyvendina Nacionalinė regioninė plėtros taryba (kolegiali LR Vyriausybės ir LR Vidaus reikalų ministerijos institucija), kaip patariamoji institucija, ir Regionų plėtros tarybos (apskričių savivaldybių įsteigti juridiniai asmenys), kaip įgyvendinančios institucijos. Panevėžio regiono plėtros taryba įsteigta 2020 m. lapkričio 15 d.

Regionų plėtros programą – LR Vidaus reikalų ministerija, o Panevėžio regiono plėtros planą – naujai įsteigta Panevėžio regiono plėtros tarybos administracija planuoja parengti per 2021 m.

Šiuo metu galioja **Panevėžio regiono 2014–2020 metų plėtros planas**⁸, kurio priemonės dar bus įgyvendinamos iki 2023 m. Panevėžio regiono 2014–2020 metų plėtros plane yra nurodyta regiono plėtros vizija: *Panevėžio regionas – modernus Aukštaitijos regionas, skatinantis žmogų tobulėti, užtikrinantis jam saugią, kokybišką ir sveiką aplinką, kurioje gera gyventi ir dirbti*. Regiono plėtros planas įgyvendinamas 2 prioritetais, 2 tikslais ir 6 uždaviniais.

I prioritetas Kokybiškos viešosios paslaugos

1.1 tikslas. Padidinti viešųjų ir administracinių paslaugų kokybę ir prieinamumą

- 1.1.1. uždavinys. Padidinti savivaldybių išteklių valdymo efektyvumą
- 1.1.2. uždavinys. Pagerinti švietimo (ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo ugdymo) paslaugų kokybę ir prieinamumą
- 1.1.3. uždavinys. Išplėsti socialines paslaugas bei modernizuoti socialinių paslaugų infrastruktūrą
- 1.1.4. uždavinys. Sustiprinti sveikatą

II prioritetas Ekonominiam augimui palanki aplinka

2.1 tikslas. Padidinti teritorinę sanglaudą ir gerinti aplinkos būklę

- 2.1.1. uždavinys. Padidinti gyvenamųjų vietovių konkurencingumą, ekonomikos augimą ir gyvenamosios vietos patrauklumą
- 2.1.2. uždavinys. Pagerinti gyvenamąją aplinką bei skatinti darnų išteklių naudojimą

1.16. pav. Panevėžio regiono 2014–2020 metų plėtros strategijos prioritetai, tikslai ir uždaviniai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Panevėžio regiono 2014–2020 metų plėtros planą

⁸ Patvirtintas 2015 m. gruodžio 15 d. Panevėžio regiono plėtros tarybos nutarimu Nr. 51/45-23 (aktuali redakcija nuo 2020-12-31)

Pirmasis prioritetas skirtas kokybiškų viešųjų paslaugų teikimui, turint tikslą padidinti viešųjų bei administracinių paslaugų kokybę ir prieinamumą. Šis tikslas įgyvendinamas 4-iais uždaviniais, kurie skirti savivaldybių išteklių valdymo efektyvumo didinimui, švietimo paslaugų kokybės bei prieinamumo gerinimui, socialinių paslaugų plėtrai ir infrastruktūros modernizavimui, sveikatos stiprinimui.

Antruoju prioritetu Panevėžio regione numatyta kurti ekonominiam augimui palankią aplinką, turint tikslą padidinti teritorinę sanglaudą ir gerinti aplinkos būklę. Šis tikslas įgyvendinamas 2-mis uždaviniais – pirmasis skirtas gyvenamųjų vietovių konkurencingumo ir patrauklumo didinimui, antrasis – gyvenamosios aplinkos gerinimui ir darniam išteklių naudojimo skatinimui.

Iki 2021 m. pabaigos turi būti patvirtintas Panevėžio regiono plėtros planas iki 2030 m.

Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“ (toliau – Baltoji knyga)⁹ parengta siekiant suderinti nacionalinės valdžios ir vietos savivaldos institucijų bei socialinių ir ekonominių partnerių teritorinės sanglaudos vizijas ir veiksmus joms pasiekti, nubrėžti ilgalaikę regioninės plėtros perspektyvą, kuri tęstųsi bent keletą politinių ciklų ir būtų suderinta su ES ilgametėmis finansinėmis perspektyvomis.

Baltojoje knygoje yra įvardinti du svarbiausi valstybės iššūkiai:

I	Iššūkis	Geografiškai subalansuotas darnus ir tvarus ekonomikos augimas
II	Iššūkis	Kokybiškos gyvenimo sąlygos visoje Lietuvoje

Šiuos iššūkius gali padėti spręsti veiksminga regioninė politika, kurios pagrindinis tikslas apibrėžtas Baltojoje knygoje:

sudaryti oraus, aktyvaus, saugaus, sveiko ir patrauklaus gyvenimo ir darbo prielaidas visoje Lietuvoje

Tikslui pasiekti iškelti keturi uždaviniai. Viename jų teigiama, kad esamos 10 apskričių yra būtinos, siekiant tolygaus visų šalies gyventojų užimtumo ir per protingą laiką pasiekiamų paslaugų, tačiau apskričių ribos negali sudaryti kliūčių greitos ir sėkmingos regionų plėtros ir bendradarbiavimo iniciatyvoms. Veiksmo įgyvendinimui skirta priemonė – „Regioninių centrų rangavimas būtinas siekiant modeliuoti veiksmingą ekonominę plėtrą ir užtikrinti kokybiškų viešųjų paslaugų pasiekiamumą per protingą laiką“.

Lietuvos regioninės politikos Baltojoje knygoje numatyta, kad geografiškai subalansuotam, darniam ir tvariam ekonomikos augimui pasiekti kiekvienas Lietuvos regionas turi pasirinkti stipriausias ir perspektyviausias savo ekonominės specializacijos kryptis. To tikslas – paskatinti regionus kryptingai išnaudoti specifinius kiekvieno iš jų resursus, taip didinant regionų patrauklumą ir skatinant ekonomines iniciatyvas.

Pagal Baltąją knygą LR Vyriausybė parengė regioninės politikos prioritetus ir Veiksmų planą.

Nacionaliniu regioninės politikos prioritetu iki 2030 metų projektu¹⁰, kuriame suformuoti 3 prioritetai (žr. 1.17. paveikslą), siekiama šalies regionuose sudaryti oraus, aktyvaus, saugaus, sveiko ir patrauklaus gyvenimo ir darbo prielaidas.

1	Darnus ir tvarus regionų ekonominis augimas (ekonominė sanglauda)
2	Paslaugų ir darbo vietų prieinamumas visiems (teritorinė sanglauda)
3	Veiksminga regioninės politikos įgyvendinimo sistema

1.17. pav. Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projektas

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Nacionalinės regioninės politikos iki 2030 metų projektą

⁹ Patvirtinta 2017 m. gruodžio 15 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos.

¹⁰ Patvirtintos 2017 m. gruodžio 7 d. Panevėžio regiono plėtros tarybos posėdyje.

Nacionalinės regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projekte pateikiamos Panevėžio regiono plėtros taryboje patvirtintos¹¹ ir šiuo metu su LR VRM derinamos Panevėžio regiono specializacijos kryptys (žr. 1.18. paveikslą).

1.18. pav. Panevėžio regiono specializacijos kryptys

Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.lietuvosregionai.lt

Panevėžio regioną sudaro Panevėžio miestas ir Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio bei Panevėžio rajonai. Tai lėmė gana ilgą specializacijų sąrašą, kadangi norėta atsižvelgti į kiekvienos regiono savivaldybės specifiką ir poreikius. Toks platus pasirinktų specializacijų spektras gali sudaryti keblumą regionui siekiant bendromis jėgomis įgyvendinti vieningą regioninę plėtrą. Kita vertus, tai suteikia platesnes galimybes plėtrai ir vystymuisi bei reprezentuoja aukštas regiono ambicijas.

¹¹ Pritarta 2019 m. kovo 28 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos posėdyje.

¹² Patvirtinta 2015 m. rugsėjo 10 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-714 (aktuali redakcija nuo 2020-11-14)

2014–2020 metų ES paramos įgyvendinimo laikotarpiu visi regionai Lietuvoje rengė Integruotas teritorijų vystymo programas, apimančias tikslines bei susietas teritorijas. **Panevėžio regiono integruota teritorijų vystymo programa**¹² apėmė šias tikslines teritorijas: Biržų miestą, Kupiškio miestą, Pasvalio miestą, Rokiškio miestą kartu su 10 susietų teritorijų. Šios programos rėmuose iki 2023 m. tikslinėse bei susietose teritorijose įgyvendinami įvairūs projektai.

Rokiškio rajono savivaldybė vadovaujasi **Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu**¹³ (toliau – RRSTBP). Šiuo metu yra rengiamas Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (vykdomi praengiamieji darbai). RRSTBP numatyti regioninio (Rokiškio miestas) ir savivaldybės lygmens urbanistiniai centrai (žr. 1.19. paveikslą).

1.19. pav. Urbanistinių centrų struktūra Rokiškio r. sav. pagal RRSTBP koncepcijos projektą

Šaltinis: sudaryta autorių pagal RRSTBP koncepciją

Savivaldybės lygmens urbanistiniai centrai skirstomi į pagrindinius (Obelių, Pandėlio miestai) bei vietinius. Vietiniai urbanistiniai centrai gali būti sudaryti miestelio pagrindu (išskirti Juodupės, Jūžintų, Kamajų mstl.) ir kaimo gyvenamosios vietovės pagrindu (išskirti Kazliškio k., Kriaunų k. ir Panemunėlio gel. st.).

Įgyvendinant RRSTBP, turi būti vykdomas lokalus gyvenamųjų vietovių tinklo palaikymas bei stiprinimas, siekiant tolygaus lokalių gyvenamųjų vietovių tinklo išsidėstymo, kitos paskirties žemės

¹³ Patvirtintas 2008 m. birželio 17 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-6.109.

intensyvaus naudojimas bei urbanizacijos optimizavimas ir gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas. Strateginis prioritetasis RRSTBP teikiamas silpnųjų urbanistinio karkaso dalių aktyvinimui ir stiprinimui (kaimo gyvenamosioms vietovėms, esančioms tam tikros atskirties teritorijose nuo pagrindinių aktyvesnio urbanistinio poveikio ašių). RRSTBP nurodoma, kad turi būti vystoma urbanizuojamų teritorijų sklaida, kur teikiami prioritetai socialinei ir inžinerinės infrastruktūros plėtotei.

Rokiškio r. sav., yra pasienio savivaldybė, todėl jai yra svarbu išnaudoti galimybes vystyti tarpšieninį bendradarbiavimą, aktyvinti pasienio gyvenamųjų vietovių integraciją į bendrą ES ir šalies urbanistinį karkasą.

RRSTBP nurodoma, kad Rokiškio rajone pagal rekreaciniu požiūriu ypač svarbų gamtinės bei kultūrinės aplinkos turtingumą, išskirti 8 rekreaciniai resursiniai arealai ar jų dalys: 1) Kupiškio – Alizavos (didžioji dalis Kupiškio rajone), 2) Pandėlio – Skapiškio, 3) Čedasų – Juodupės, 4) Rokiškio, 5) Kamajų, 6) Duokiškio-Skemų, 7) Obelių, 8) Dusetų (dalis Zarasų rajone). Gamtinės aplinkos rekreacinių išteklių turtingumą apima rekreacijai tinkamų akvatorijų ir miškų plotų kiekis, vietovių vaizdingumas; kultūrinės aplinkos turtingumą apima pripažintų nacionaliniu mastu kultūros paminklų ir vertybių sankaupų gausa arba išlikusių raiškių etnokultūrinių bruožų bei ženklų, reikšmingų valstybės istorijos faktų ir juos liudijančio paveldo gausa. RRSTBP nurodyta, kad pirmaeilis funkciniais ryšiais susietų rekreacinių teritorinių sistemų formavimas turi vykti Dusetų – Obelių ir Rokiškio rekreaciniuose rajonuose. Vystant rekreacijos ir turizmo infrastruktūrą Rokiškio r. sav., turi būti vystomas 1) pažintinis turizmas; 2) Sartų regioninio parko infrastruktūra; 3) dviračių turizmo trasos ir infrastruktūra; 4) Nemunėlio ir Kriaunos vandens turizmo trasos; 5) poilsis kaime (kaimo turizmas).

Rokiškio rajono savivaldybė yra pasirengusi Rokiškio miesto teritorijos bendrąjį planą (kurio keitimas yra pradėtas rengti 2021 m.).

Rokiškio miesto teritorijos bendrajame plane¹⁴
Rokiškio miestas priskirtas antro lygmens

(regioninio centro C kategorijai), kuris neatlieka regioninės administracinės funkcijos. Svarbiausios Rokiškio miesto plėtros prioritetai:

- ✓ miesto centro kompleksinė modernizacija ir renovacija, reprezentacinio centro funkcijų palaikymas; istorinė miesto dalis tvarkoma pagal urbanistinės struktūros ir miesto centro intensyvaus (formuojamojo) vystymo kompozicijos principus;
- ✓ kompaktiškai užstatytų miesto teritorijų atnaujinimas ir modernizavimas, kokybiška būsto renovacija; esami statiniai rekonstruojami pagal teritorijai būdingus architektūrinius – urbanistinius požymius;
- ✓ formuojamos gyvenamosios statybos struktūras (kvartalus) mieste (Vilties kvartale, Aušros g., Dariaus ir Girėno g. bei Pandėlio g. sankirtoje, Juodupės g., Juodupės g. ir Lašo g.);
- ✓ vietinių (lokalinių) centrų Respublikos g., Vilties g., Taikos g., Pandėlio g. ir kt. formavimas, inžinerinės infrastruktūros modernizacija ir renovacija;
- ✓ silpnųjų urbanistinės struktūros dalių aktyvinimas bei stiprinimas, nuskurdusių bei degradavusių miesto teritorijų atgaivinimas, neefektyviai naudojamų pramonės, infrastruktūros ir komunalinių objektų teritorijų konversija;
- ✓ kompleksinis žaliųjų miesto jungčių tvarkymas (Laukupės upelio prieigų sutvarkymas visuomenės poreikiams);
- ✓ miesto funkcinė zonų plėtra, rezervuojant teritorijas darniam vystymui;
- ✓ siekiant miesto ir priemiesčių darnios plėtros, būtina užtikrinti miesto ir gretimų teritorijų planavimo tęstinumą.

Rokiškio rajono savivaldybė iki 2022 m. vadovaujasi **Rokiškio rajono strateginiu plėtros planu iki 2022 metų**¹⁵, kurio įgyvendinimo eigos ir rezultatų analizė bus pateikta kitame dokumente.

Vadovaujantis LR SVĮ, savivaldybės strateginis plėtros planas yra 4–10 metų trukmės programinio lygmens planavimo dokumentas, skirtas aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiamas atsižvelgiant į

¹⁴ Patvirtintas 2008 m. birželio 17 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-6.109.

¹⁵ Patvirtintas 2014 m. rugsėjo 26 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-159.

kitus strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentus. Savivaldybės SPP turi derėti su savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir regionų plėtros planais. Savivaldybės SPP vieta strateginio planavimo dokumentų sistemoje nurodyta 1 priede.

Šiuo metu Rokiškio rajono savivaldybė vadovaujasi **Rokiškio rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginiu veiklos planu**, kuriame suformuotos 6 programos (žr. 1.20. paveikslą).

1	SAVIVALDYBĖS PAGRINDINIŲ FUNKCIJŲ VYKDYMO PROGRAMA
2	UGDYMO KOKYBĖS IR MOKYMOŠI APLINKOS UŽTIKINIMO PROGRAMA
3	KULTŪROS, SPORTO, BENDRUOMENĖS, VAIKŲ IR JAUNIMO GYVENIMO AKTYVINIMO PROGRAMA
4	SOCIALINĖS PARAMOS IR SVEIKATOS APSAUGOS PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMO PROGRAMA
5	RAJONO INFRASTRUKTŪROS OBJEKTŲ PRIEŽIŪROS, PLĖTROS IR MODERNIZAVIMO PROGRAMA
6	KAIMO PLĖTROS, APLINKOS APSAUGOS IR VERSLO SKATINIMO PROGRAMA

1.20. pav. Rokiškio rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano programos

Šaltinis: Rokiškio rajono savivaldybės administracija

Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje veikia dvi vietos veiklos grupės (toliau – VVG), jų parengtos strategijos ir įgyvendinami projektai taip pat yra aktualūs Rokiškio rajono savivaldybei.

Rokiškio rajono VVG, kurios atstovaujama teritorija – Rokiškio rajono savivaldybės teritorija be Rokiškio miesto yra parengusi **Rokiškio kaimo strategiją 2014-2020 m.**¹⁶, kurios įgyvendinimas tęsis iki 2023 m. pabaigos.

Rokiškio miesto VVG, kurios atstovaujama teritorija – Rokiškio miestas, yra parengusi **Rokiškio miesto plėtros strategiją 2014-2020 m.**¹⁷, kurios įgyvendinimas tęsis iki 2023 m. pabaigos.

Šiuo metu galiojantys aktualūs Rokiškio r. sav. ilgalaikės, vidutinės bei trumpalaikės trukmės strateginio bei teritorijų planavimo dokumentai, kuriais vadovaujantis arba į kuriuos atsižvelgiant bus rengiamas naujas Rokiškio rajono savivaldybės strateginis plėtros planas (kai kurių dokumentų galiojimo laikas yra pasibaigęs, tačiau neparengus naujų dokumentų, galioja pastarieji; dokumentai surašyti pagal jų patvirtinimo datą):

- ✓ *Rokiškio rajono ir Rokiškio miesto dviračių takų-trasų specialusis planas (2013 m.)*¹⁸;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2015-2020 m.*¹⁹;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtros planas* (parengtas 2016 m., galioja iki 2020 m.), šiuo metu yra rengiamas naujas planas;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės aplinkos monitoringo programa 2018-2023 metams*²⁰;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo 2021-2025 metų strategija*²¹;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės 2021 m. užimtumo didinimo programa*²²;
- ✓ *Rokiškio r. turizmo rinkodaros strategija 2021-2025 m.*;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės jaunimo problematikos tyrimu (2020 m.)*;
- ✓ *Rokiškio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021-2025 metų bendrasis planas*²³;
- ✓ Kitais Rokiškio rajono savivaldybės dokumentais.

¹⁶ Aktuali redakcija nuo 2020-11-24

¹⁷ Patvirtinta 2016 m. sausio 29 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-1.

¹⁸ Patvirtintas 2014 m. liepos 25 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-147

¹⁹ Patvirtintas 2015 m. gegužės 8 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-130

²⁰ Patvirtinta 2018 m. kovo 23 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-65

²¹ Patvirtintas 2020 m. gruodžio 23 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-327

²² Patvirtinta 2020 m. gruodžio 23 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-326

²³ Patvirtintas 2021 m. kovo 26 d. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-55

1 priedas. Savivaldybės strateginio plėtros plano vieta strateginio planavimo dokumentų sistemoje

